Otázka: Trestní právo

Předmět: Společenské vědy, Právo

Přidal(a): Martin

Do trestního práva patří pouze delikty závažnějšího rázu spadající do kompetence orgánů justičních. Dělí se na **HMOTNÉ** (zákon stanoví co je trestný čin a jaká trest za něj lze uložit) a **PROCESNÍ** (upravuje trestní řízení).

DELIKT:

- Je to čin nebo jednání která se neslučuje se zákonem a který vykazuje určitý stupeň nebezpečí pro společnost
- Za protiprávní jednání může být FO od 15 let
- A) PŘESTUPEK – méně závažný delikt, do 5000 kč, řeší ho správní právo (přecházení na červenou, nedodržení rychlosti. Drobné krádeže), nezapisují se do rejstříku trestu, ale evidují se
- B) TRESTNÝ ČIN – řeší ho trestní právo, způsobená škoda přesahuje 5000 kč, řeší ho justice, zapisuje se do rejstříku trestu
    - Přečin – všechny nedbalostní trestné činy a úmyslné trestné činy, horní hranice sazby je 5 let
    - Zločin – stejné jako přečin ale s dolní hranicí sazby 5 let

SUBJEKTY VYKONÁVAJÍCÍ TRESTNÝ ČIN

- PACHATEL – FO která spáchala trestný čin a byla při tom příčetná, je jí 15 let a je

rozumově a mravně vyspělá
- SPOLUPACHATEL – FO která spáchala trestný čin spolu s další osobou, za trestný čin je odpovědná každá z nich stejným dílem

ZÁSADY TRESTNÍHO PRÁVA

- A) Zásada zákonnosti – trestní právo může čerpat pouze z právních předpisů a můžeme být potrestáni pouze tehdy pokud je porušíme
- B) Odpovědnost pouze FO osob – vyjadřuje odpovědnost pouze za vlastní jednání bez ohledu na druhé
- C) Odpovědnost za zavinění – řeší, zda byl trestní čin spáchán úmyslně nebo neúmyslně
- D) přiměřenost trestu – každý trestný čin se projednává samostatně dle okolností a důkazů
- E) podpůrnost represe – trestní právo je vždy poslední odvětví, používá se jako poslední možnost (pokud selže správní orgán)

ZNAKY TRESTNÉHO ČINU

- Znaky skutkové podstaty trestného činu
- A) objekt – společenské vztahy, zájmy a hodnoty, hodnoty chránění trestním právem (to co nám odcizili)
    - 1) základní – běžné znaky pro daný typ závažného činu
    - 2) kvalifikovaný – obsahují **základní,** a ještě další znaky
- B) objektivní stránka – je charakterizována způsobem spáchání trestného činu a jeho následky, určuje rozsah zavinění
- C) pachatel – trestně odpovědná FO která bezprostředně spáchala trestný čin

OKOLNOSTI VYLUČUJÍCÍ TRESTNOST

- A) nutná obrana – za nutnou obranu se považuje takové jednání kterým někdo odvrátí přímo hrozící nebo trvající útok na zájmy chráněné trestním zákonem (útok proti životu či zdraví a majetku), musí hrozit přímo, hodnotí se styl obrany
- B) krajní nouze – zde dochází ke střetu dvou zájmů chráněných právem, jednomu zájmu

hrozí poškození, které může být odvráceno poškozením druhého zájmu
- C) oprávnění použití zbraně – jedná se o ozbrojené složky státu
- D) Svolení poškozeného – př. pokud si zabouchneme klíče a máme v bytě malé dítě, můžeme sousedovi povolit, aby nám vykopl dveře i když hrozí že nám poškodí majetek
- E) přípustné riziko – př. pokud hoří řadový dům může být poškozený i druhý dům v zájmu záchrany vedlejšího, poškození vedlejšího baráku se nebere jako trestný čin

TRESTY A OCHRANNÁ OPATŘENÍ

Účelem trestu je zajistit v určité míře adekvátní trestně právní reakci na trestané činy. Pomocí trestu chráníme společnost před pachateli trestných činů a snaží se zabránit páchání další trestné činnosti.

- **A) Odnětí svobody (*nepodmíněný trest odnětí svobody*)**
  - ukládá se nejvýš na 20 let, při závažnějším trestném činu se ukládá na doživotí
  - Nejpřísnější forma trestu, lze ho uložit za jakýkoliv trestný čin, člověk nastupuje do věznice (32 věznic)
  - *Věznice ČR*
    - *1, Typ A–s dohledem, odsouzení mají volný pohyb po věznici, dohled je nad nimi vykonává vychovatel minimálně 1x týdně, jsou zde vězni, kteří spáchali trestný čin z nedbalosti*
    - *2, Typ B–s dozorem, vězni se již nepohybují volně ale organizovaně, vězni pracují mimo věznici a jsou kontrolováni minimálně 1x za hodinu, jsou zde vězni, kteří byli odsouzeni za trestný čin z nedbalosti, ale v minulosti již byli jednou odsouzeni za jeden úmyslný trestný čin*
    - *3, Typ C–s ostrahou, vězni se mohou pohybovat ale pouze pod dohledem ostrahy, práci vykonávají ve věznici a jsou kontrolování po 45 minutách, jsou zde vězni, kteří jsou odsouzeni za úmyslný trestný čin se spodní hranicí sazby 2 roky*
    - *4, Typ D – se zvýšenou ostrahou, vše je stejné jako u typu C akorát práci vykonávají uvnitř své cely, jsou kontrolováni po 30 minutách, jsou zde vězni s výjimečnými tresty (doživotí, velké sazby)*
  - Podmíněný trest odnětí svobody (*podmínka*)
    - Soud sice uložit trest odnětí svobody ale jeho výkon odloží pod podmínkou, že se bude odsouzený po dobu zkušební doby správně chovat a nebude porušovat zákony, pokud toto nedodrží nastupuje do vězení
    - Tresty do 3 let

    - Zkušební doba se ukládá na dobu 1–5 let
    - Součástí může být rekvalifikace, program léčení závislosti, zákaz navštěvování nevhodných prostředí (hospody, noční kluby)
- **B) Domácí vězení**
    - Alternativní trest za menší trestné činy
    - Ukládá se od 1. 1. 2010
    - Odsouzený se musí od 20:00 do 5:00 zdržovat v místě svého trvalého bydliště, pokud nepracuje nebo není hospitalizovaný
    - Ukládá se pouze za přečiny, maximálně na 2 roky
    - Má povinnost chodit do práce a starat se o rodinu, má povoleno navštěvovat bohoslužby
    - Kontrolu provádí probační úředním spolu s mediační službou a poskytovatelem ele. náramku který slouží k monitorování pohybu odsouzeného
- **C) Obecně prospěšné práce**
    - Nejčastější alternativní trest
    - Po odpracování má člověk čistý rejstřík trestu
    - Výše trestu je od 50–300 hodin
    - Za každou neodpracovanou hodinu nastupuje do vězení
- **D) Propadnutí majetku**
    - Nejpřísnější majetkový trest
    - Ukládá se pokud jsme získaly majetek neoprávněně
    - Trest může postihnout veškerý majetek nebo jen jeho část
- **E) Peněžitý trest**
    - Může být uložen samostatně nebo jako vedlejší
    - Nejmenší sazba je 2000 Kč a maximální 36,5 mil.
    - Pokud nezaplatí nastupuje do vězení (1–4 roky)

- **F) Propadnutí věci**
    - Jedná se pouze o věci spojené s trestnou činností a nehledí se komu patří vlastnické právo
- **G) Zákaz činnosti**
    - Např. zabavení řidičského oprávnění
- **H) Zákaz pobytu**
    - Uděluje se pachatelům, aby se zabránilo v páchání další trestné činnosti
    - Není možná jej uložit na místo trvalého bydliště
    - Ukládá se na dobu 1 až 10 let
- **CH) Zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce**
- **I) Ztráta čestných titulů a vyznamenání**
- **J) Trest odebrání vojenské hodnost**

- **K) Vyhoštění**
    - Pouze pro cizince

ZVLÁŠTNÍ ČÁST ZÁKONA

- **Financování terorismu**
    - kdo finančně nebo materiálně podporuje ter. skupinu nebo jejího člena bude potrestán odnětím svobody na 3–12 let
- **Teroristický útok**
    - kdo naruší nebo zničí základní politickou, hospodářskou nebo sociální strukturu ČR bude potrestán odnětím svobody na 5–15 let
- **Pytláctví**
    - neoprávněné lovení zvěře nebo ryb ve vyšší finanční hodnotě bude potrestán odnětím svobody až na 2 roky
- **Poškození lesa**
    - ten kdo způsobí těžbou lesních porostů bez povolení nebo jinou škodu které je v rozporu se zákonem může být odsouzen na 2 roky nebo zákaz činnosti
- **Teror**
    - kdo úmyslně poškodí ústavní zřízení ČR nebo někoho úmyslně usmrtí bude potrestán odnětím svobody na 15–20 let nebo na doživotí
- **Válečná zrada**
    - když občan ČR za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu koná službu v nepřátelských ozbrojených silách může být potrestán na 10–20 let nebo na doživotí
- **Vlastizrada**
    - občan ČR který se spojil s cizí mocí nebo cizím činitelem spáchá trestný čin rozvrácení republiky, teroristického útoku nebo sabotáže – odnětí svobody 15 až 20 let